

ROŽA LJUBEZNI

VINKO BITENC

(Japonska pravljica)

Izmed vseh cvetic, ki jih raztrosi maj po zemlji, je najlepša tista, ki se ji pravi roža ljubezni. Njen cvet je škrlatnordeč, z živorumenimi pestiči, stebelce pa je tako belo, kakor deviški cvetovi češnje. In tako opojno diši cvet rože ljubezni, kakor z narcisi posejana jasa v mladem pomladanskem jutru.

Toda roža ljubezni ne raste povsod. V takih krajih zemlje raste, kamor ne zaide zlepa človeška noga. Pa tudi malokdo je tako srečen, da bi jo našel med travo, kajti roža ljubezni ima prečudno moč, da lahko postane nevidna. Samo kdor je čistega srca, jo more dobiti in se nagledati njene lepote, nasrkati se njenega vonja.

Tisti kraj, kjer raste roža ljubezni, je otok Hai-ču v Rumenem morju.

Tam je živel deček Kong. Bil je sirota, ta deček Kong. Nikogar ni imel na svetu, sam sebi je bil pripuščen, kakor drevo v samoti. Pri dobrih ljudeh je dobil hrano in stanovanje, da mu ni bilo treba od hudega umreti.

Ko se je prismejal pomladni mesec maj v deželo in so bile češnje, breskve, jasmin v polnem cvetju, se je Kong odločil in je šel na pot. Na tako pot je bil krenil, ki mu je bila čisto neznana in še nikoli ni bil hodil po njej.

Ni bilo naselij ob tisti poti, ne templjev, še mlina na veter ni bilo nikjer opaziti. Sama planjava, vsa zelena, polna cvetlic, cvetočih breskev in marelic.

Kong si je mislil:

»Grem, kar naprej grem, bom že prišel do nekega cilja. Če ne drugam, me pripelje pot k morski obali.«

Srečal je starca, svečenika Bude.

»Kam, dečko?«

»Srečo grem iskat.«

»Srečo?« se je začudil svečenik. »Star sem že, pa je do zdaj še nisem našel. No, ti si še mlad, mogoče jo najdeš.«

Deček Kong se je hotel odpraviti dalje.

»Počakaj,« ga je zadržal stari svečenik: »v teh cvetočih, sončnih krajih raste roža ljubezni. Tudi te nisem mogel najti. Roža ljubezni je namreč tista sreča, ki sem jo iskal. Kako bi, jaz, nadložen, z grehi obložen starec! Ti pa si nedolžen otrok. Ker si že na poti, poglej za rožo ljubezni in jo poišči. Dosegel boš tako srečo na svetu, kakor je doslej še ni nobeden.«

Deček se je zahvalil za svet in je odšel naprej.

Slednjič se je znočilo. Deček Kong je legel in zasnul.

V sanjah se mu je prikazal sam Buda, v podobi zalega mladeniča.

»Kong,« je izpregovoril mladenič, »ne daleč od tu, kjer ležiš, raste najčudovitejša vseh rož — roža ljubezni. Ko se zbudiš, pojdi od breskve deset sežnjev na levo, potem še deset na desno. V prostoru, ki ga boš začrtal s hojo, išči in našel boš rožo ljubezni.«

Deček Kong se je prebudil že navsezgodaj. Sonce je lezlo izza daljnih obronkov, po drevesih so peli kolibriji. Urno je vstal, pojedel dve pesti riža, ki si ga je bil prihranil od prejšnjega dne, in je nato napravil vse tako, kakor mu je bil naročil Buda v sanjah. Šel je od breskve deset sežnjev na levo, se vrnil in hodil spet deset sežnjev na desno. V vmesnem prostoru je nato prišel iskati rožo ljubezni. Dolgo jo je iskal, ves božji dan in jo je slednjič ugledal. Sklonil se je in jo utrgal. Bila je tako krasna, tako čudovita, da se je deček Kong od presenečenja ni mogel nagledati.

Pritisnil si jo je na ustnice in jo poljubil. Tedaj je začutil v sebi tako nepopisno radost, kakor je ni primere na svetu.

Z rožo ljubezni je odšel po poti nazaj, ukrcal se na jadrnico in se odpeljal naravnost na mikadov dvor.

Mikado (japonski cesar) ga je sprejel z največjimi častmi.

Deček Kong je vzdiknil:

»Sin nebeški! Tebi podarim rožo ljubezni! Jaz sem se že nasrkal njenega vonja. Prevzet sem od ljubezni do domovine. Tu me imaš, tebi in domovini hočem služiti do smrti.«

Mikado je imenoval dečka za svojega prvega svetovalca. V sreči in zadovoljstvu je živel Kong na dvoru do konca svojih dni.

Kdo izmed vas, mladi prijatelji, bo kdaj našel rožo ljubezni?

JASNO NEBO

IVAN ALBREHT

Vidiš, očka, koliko
zvezd po nebu nasejanih
nama svetí vsak večer!
Kaj deš, ali bi lahko
eno kdaj ujel svetló?

»Láhko, ljubček, a samo
kdaj in kje in pa kako,

tega niti oče tvoj
ne razume, dragec moj!
Le tako se zdi mu to:
Če bova svetló živela,
v močni veri razžarela,
bo z neba se zvezda snela
zate, sinček, in povsod
za naš boljši mladi rod« —